

STEKLAR

Glasilo OZD STEKLARNE »BORIS KIDRIČ« in STEKLARSKE ŠOLE

Leto 11

Rogaška Slatina

November 1983

Praznično voščilo

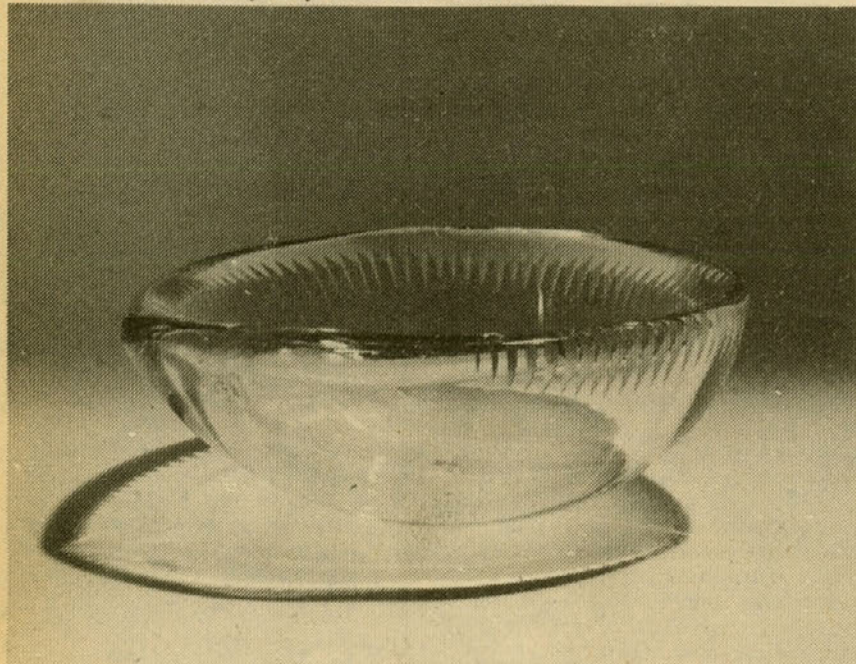
Vsem sodelavcem iskreno čestitamo!
Še nekaj dni nas loči od 29. novembra,
ki ga vsi Jugoslovani praznujemo kot
rojstni dan republike.

Letos bo praznovanje še bolj slovesno,
saj je to jubilejni,
njen 40. rojstni dan!

Vsem sodelavcem ter upokojemcem
želimo prijetno praznovanje!

Organi samoupravljanja in
druženopolitične organizacije
Steklarne »Boris Kidrič« in Steklarske šole
ter uredništvo »Steklarja«

Tudi unikatni izdelki imajo svojo bodočnost - foto T. Tomić

Preberite!

Preberite

Srečen ti rojstni dan, republika	2
Prijetno počutje med nami	2
Dobro vendar moramo še boljše!	3
Čaka nas še veliko dela	4
Pomen vzgoje in izobraževanja	6
Motiviranost za delo ne sme upasti	7
Razmislimo o izobraževanju in ugotavljanju z delom pridobljene delovne zmožnosti!	8
Hvala vsem, ki ste bili z nami na »šihu«	9
Nujne zakonske spremembe...	10
Mladi še premalo sodelujemo	10
V oktobru 1440 delavcev	12
Ivan Šrimpf	12
Štefan Čoh	13
Vinko Bračun	13
Stjepan Halužan	13
Prispevki zunanjih sodelavcev	14
Čista situacija	14
Vredno je biti gasilka...	15
Invalidi in planinci na Donački gori	15
Nagradna križanka št. 110	16

Ob letošnjem 29. novembru...

Srečen ti rojstni dan, republika!

Smo pred dnevom republike, letos še posebej pomembnim, saj se izteka že štirideset let od dne, ko smo jugoslovanski narodi po svojih zastopnikih, sredi najhujše vojne vihre, postavili temelje za novo, pravičnejšo družbeno ureditev, za ureditev po volji ljudstva, postavili temelje nove Jugoslavije.

V teh štiridesetih letih smo bratsko združeni jugoslovanski narodi prehodili zares trnovo pot. Za nami so takšne sledi dela, na katere smo zares lahko zelo ponosni. Iz porušene domovine smo z ogromnimi napori zgradili tovarne, ceste, mesta, naselja, mostove... in takrat, v letu 1943, vsega tega prav gotovo nismo niti slutili. Dosegli smo, pod Titovim vodstvom, napredek, ki nam ga mnogi zavidajo. Vse to je zmogla skupnost delovnih ljudi, strnjenih v socialistični zvezi delovnega ljudstva, v sindikatu, v mladinskih in borčevskih organizacijah pod vodstvom partije.

Vse to smo zmogli kljub metanju polen pod noge ter kljub pritiskom z ene in z druge strani. Zmogli smo, ker vidimo prihodnost v razvejanem samoupravljanju delovnih ljudi.

In kakor smo verjeli pred desetletji, prav tako trdno verjamemo tudi sedaj, da bomo zmogli premostiti sedanje gospodarske težave, da bomo z doslednim uresničevanjem programa gospodarske stabilizacije ponovno stopili na pot hitrega razvoja. Tudi to je bitka, v kateri pa ni prostora za omahljivce.

Zato je prav, da se tudi ob pomembnem mejniku, kakršen je vsako leto 29. november, v nastajanju samoupravne socialistične Jugoslavije ozremo na prehojeno pot, na vse težave, ki so nas pestile in ki smo jih kljub vsemu uspeli premagati, ter se spopademo tudi s težavami, ki nas pestijo sedaj! Le gospodarsko močna in stabilna Jugoslavija lahko ostane tudi v bodoče pomemben, neodvisen mednarodni dejavnik, ki ga bodo vsi upoštevali!

Srečanje upokojencev steklarne

Prijetno počutje med nami

Pred vrati je 29. november, rojstni dan naše republike. Pred nami je dan, ki pomeni bratski skupnosti jugoslovanskih narodov zelo, zelo veliko; rekli bi lahko – vse! Ta praznični dan pa pomeni večini naših nekdanjih sodelavcev, sedaj upokojenih steklarjev, še mnogo več...

Kmalu bo minilo že trideset let od prvega srečanja upokojencev Steklarne »Boris Kidrič«. Od takrat se vsako leto redno sestajajo ob dnevu republike – 29. novembru ali točneje zadnjo soboto pred tem praznikom. Ta srečanja so postala že tradicionalna in jih po njihovem pripovedovanju in zatrevanju velika večina upokojencev z nestrpnostjo pričakuje.

Za mnoge nekdanje sodelavce je srečanje upokojencev edina priložnost, da se spet vidijo s svojimi nekdanjimi vrstniki in sodelavci, da se pogovorijo

o tem in onem, kakor je tudi priložnost, da zvedo iz ust vodilnih delavcev steklarne, kako delamo, s kakšnimi problemi se ubadamo, čeprav vez med njimi in steklarno vendarle ni popolnoma pretrgana. Vsak namreč dobiva na dom našega »Steklarja«!

Prav prijetno je biti ta dan z njimi, z našimi upokojenimi sodelavci, saj so polni veselja. In kako se šele znajo zavrteti ob polkinih in valčkovih taktih! Zato trdimo, da steklarna ne bo nikdar v takšnih težavah, da svojim

upokojenim sodelavcem ne bi mogla omogočiti tega srečanja!

Vsi v steklarni si iskreno želimo, da bi tudi letošnje srečanje upokojencev Steklarne »Boris Kidrič« poteklo v prijetnem vzdušju in da bi se povabilu nanj odzvalo čim več upokojencev. Radi bi, da pridejo tudi tisti, ki se tovarne, četudi so v njej preživeli doberšen del svojega življenja, izogibajo!

Konferenca sindikata vabi, kakor vsako leto do sedaj, tudi letos vse upokojene sodelavce Steklarne »Boris Kidrič« na tradicionalno srečanje, ki bo v soboto, 26. novembra ob 15. uri v steklarni. Pridite zanesljivo. Poskrbeli bomo tudi za prevoz na srečanje in s srečanja in sicer na vseh tistih linijah, ki se ponavljajo vsako leto!

KONFERENCA SINDIKATA

Kako smo gospodarili v letošnjih devetih mesecih?

Dobro, vendar moramo še boljše!

Ko ocenjujemo devetmesečne delovne, poslovne in gospodarske dosežke naše steklarne in jih primerjamo z lanskeletnimi v enakem obdobju, kaj lahko ugotovimo, da smo bili letos manj uspešni. Zato se bo med prebiranjem teh vrstic prenekateri bralec vprašal, zakaj?

Najprej si v tabeli št. 1 oglejmo podatke o osnovnih kazalcih našega poslovanja in gospodarjenja v letošnjih devetih mesecih in jih primerjamo z dosežki v lanskih devetih mesecih!

Tabela 1: Primerjalni podatki o gospodarjenju Steklarne »Boris Kidrič« v devetih mesecih letošnjega in lanskega leta (v dinarjih in indeksih!)

Kazalci	Doseženo v devetih mesecih leta		Indeksi 1983
	1982	1983	1982
Celotni prihodek	87,198.952	100,276.486	115
Porabljena sredstva	31,832.009	41,449.191	130
Dohodek	55,366.943	58,827.295	106
Obveznosti iz dohodka	9,168.315	10,927.858	119
Čisti dohodek	46,198.628	47,899.437	104
Iz čistega dohodka razporejeno:			
– za osebne dohodke	36,004.210	42,939.764	119
– za stanovanjske potrebe	1,661.171	1,974.874	119
– za skupno porabo	1,875.000	1,100.000	59
– za sklade	6,618.247	1,684.799	28
Skupaj razporejeno	46,198.628	47,899.437	104

Ko primerjamo letošnje dosežke z lanskeletnimi, ugotovimo, da so slabši predvsem v ustvarjenem čistem dohodku, kar je, seveda, negativno vplivalo tudi na razporejanje čistega dohodka za sklade. In ko analiziramo vzroke za to, ugotovimo predvsem tole: hitro naraščanje stroškov, izpad v načrtovanem celotnem prihodku zaradi remonta steklarskih peči, vključevanje in prilagajanje proizvodnje za izvoz in s tem v zvezi težave v zahtevnosti kvalitete proizvodov ter ustajanje prodajnih cen še iz leta 1982.

Če vzamemo pod lupo hitro rast porabljenih sredstev, ki je bila kar 30-odstotna, ugotovimo, da so nanjo najbolj vplivali povečani stroški pri nakupovanju surovin in reprodukcijskega materiala, ki so se povečali za 36%, podražitev mazuta, butana in nafte kar za 58% ter električne energije za 21%, medtem ko so se proizvodne storitve podražile za 28%. Toda tudi drugi stroški, ki jih nadrobneje v tabeli 1 ne navajamo in ki jih tudi sicer nadrobno ne prikazujemo, so se letos povečali

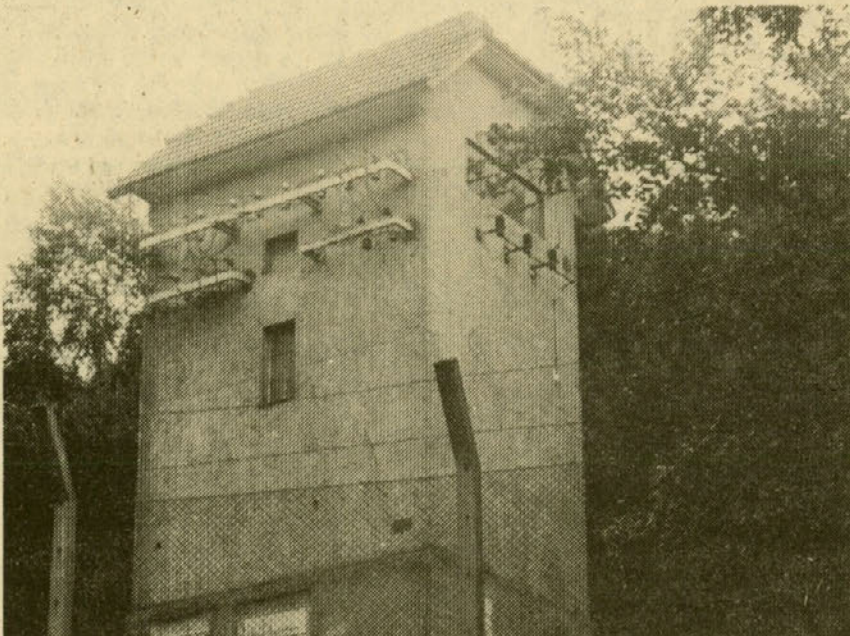
precej bolj kot pretekla leta.

Pomemben vzrok za izpad dela načrtovanega celotnega prihodka je bil neodložljivi remont steklarskih peči, na eni v avgustu in na drugi v septembru. Ta čas smo delali z zmanjšano zmogljivostjo, pa smo zato zmogli manj proizvodov in zaradi tega tudi manj prodali. Ocenjujemo, da je izpad v prihodku zaradi tega presegel 450 milijonov starih dinarjev.

Zaradi poudarjene naravnosti celotne naše družbe, da proizvajamo za izvoz ter zaradi nujnosti, da si zagotavljamo devizna sredstva za uvoz nujno potrebnih surovin ter prepotrebnih rezervnih delov, smo se tudi mi letos bolj zavzeli za izvoz na konvertibilno območje, kot so Združene države Amerike, Italija, Velika Britanija in Švedska. In del svojih proizvodov smo v te dežele tudi uspeli uspešno prodati.

Naš letošnji izvozni načrt predvideva vrednost 93.000 ZDA dolarjev in do konca septembra smo uspeli izvoziti za 58.353 dolarjev, kar je 63% načrtovane. Nekolikšen zaostanek za planiranim izvozom smo do srede novembra že v celoti nadoknadili. Seveda pa je delo za izvoz terjalo od nas vseh še bolj

Z novo investicijo bo treba drugače urediti tudi naše oskrbovanje z električno energijo... – foto Z. Novak

zavzeto in kvalitetno delo, ker tujina narekuje izdelke visoke kakovosti. Imeli smo tudi precej težav, predvsem zaradi večjega odpadka, ki ga povzročajo napake stekla, saj vsak pokvarjeni izdelek pomeni izpad v izpolnjevanju izvoznega načrta in zaradi manjšega dohodka tudi v izpolnjevanju gospodarskega plana... Seveda pa lahko sedaj že z zadovoljstvom ugotavljamo, kako so naši veliki napor kljub vsemu bogato poplačani, saj so kupci z našim blagom zadovoljni, naj gre za prodane količine ali za njihovo kakovost!

Med vzroki za zaostajanje za načrtovanimi rezultati je tudi zaostajanje cen naših izdelkov za naraščajočimi proizvodnimi stroški. Prodajne cene zanje so bile vseh devet mesecev enake, kakršne so bile v lanskem letu! Njihovo povečanje nam je bilo odobreno šele ob koncu septembra in povprečju za 20%, zato bo to povečanje vplivalo na poslovne in gospodarske dosežke šele sedaj, torej proti koncu leta.

Iz ustvarjenega čistega dohodka smo namenili letos za naše osebne dohodke 42.937.764 dinarjev ali za 19% več, kot smo namenili zanje denarja v lanskem devetmesečju. Naš povprečni mesečni kosmati (bruto) osebni doho-

Tabela 2: Primerjalni podatki o bolniškem staležu v Steklarni »Boris Kidrič« v devetih mesecih letošnjega in lanskega leta (v izgubljenih delovnih urah in indeksi!)

Kazalci o bolniških izostankih z dela	V urah za devet mesecev		Indeksi 1983
	1982	1983	1982
Bolniška do 30 dni	14.907	16.935	113,6
Bolniška nad 30 dni	14.955	20.220	135,2
Skupaj	29.862	37.155	124,4

dek na zaposlenega je bil v letošnjih devetih mesecih 20.302,50 dinarja, medtem ko je bil povprečni mesečni čisti (neto) osebni dohodek na zaposlenega v istem obdobju 14.702,46 dinarja, kar pomeni povečanje v primerjavi s povprečnim mesečnim osebnim dohodkom na zaposlenega v enakem obdobju lanskega leta za 14%.

Še slabše pa so se letošnji manj uspešni poslovni in gospodarski dosežki odrazili v letošnji razporeditvi čistega dohodka za sklade, saj so le-ti dosegli manj kot tretjino lanskega leta in manj, kot smo sploh načrtovali.

Ko zaokrožamo pregled o uspešnosti našega letošnjega dela, pa ne smemo in ne moremo mimo podatkov o naših bolniških izostankih, kakor jih

predstavlja tabela št. 2! Povečanje skupnega števila zaradi bolezni izpadlih delovnih ur za več kot 24% pove, da je bilo zaradi bolniškega staleža vsak delovni dan devetih mesecev letošnjega dela odsotnih z dela po 22 delavcev. Ker to pomeni pomembno delovno moč, se moramo vsi temeljito zamisliti nad tem in tudi kaj ukreniti, da bo bolniški stalež res tak, kakršen bi smel biti.

Ko smo na zadnjih zborih razčlenjevali svoje letošnje dosežke, smo bili enotni v oceni, da bomo morali do konca leta vložiti vse razpoložljive moči za izpolnitev načrtovanih rezultatov, saj bodo od tega v največji meri odvisni tudi naši osebni dohodki!

FRUMENCIJ WEILGUNI

Napovedi izvoza za naslednje leto

Čaka nas še veliko dela

Tokrat vam, cenjeni bralci »Steklarja«, podrobneje predstavljam prodajne napore naše steklarne v ZDA. Poskušam vsaj približno opisati, kako je videti prodajni teden v New Yorku!

Karli Holešek in Tihomir Tomić bosta gravirala...

Več kot tretjino vsega prometa naredijo v maloprodaji v ZDA, še zlasti v oddelkih za steklo, porcelan in pribor, med božično prodajo, ki se prične z ameriškim praznikom Thanksgiving day. To je sezona obdarovanja. In vsi se trudijo, da bi potrošnika prepričali, kako imajo primerno darilo za vsakogar – zanj in za njegove, ali pa ga vsaj prepričali, naj pride v njihovo trgovino, kar je povezano z mnogimi aktivnostmi in z močno propagando.

Med te aktivnosti sodi tudi GALLIA EVENT, poseben dogodek, s katerim predstavljamo v sodelovanju z našim kupcem, trgovinami The May Co. ter s končnimi potrošniki petindvajseto obletnico prisotnosti serije Gallia na ameriškem trgu. Poleg demonstriranja, kako rogaški steklarji brusimo, bosta naša sodelavca Karli Holešek in Tihomir Tomić gravirala napise in posvetila številnim starim in tudi novim

kupcem serije Gallia v mestih in okoli Los Angelesa, Denverja in Portlanda skoraj tri tedne. Naredila bosta, torej, uslugo prenekateremu imetniku serije, trgovcu in nam, ki delamo v Rogaški. Droben detajl, ki veliko pomeni predvsem razvajanemu amerišskemu kupcu in dviguje proizvajalčev ugled ter mu daje v morju ponudb določeno prednost.

MARKET WEEK ali tržni teden

Vzporedno z živahno maloprodajo se v tem letnem času, torej vsako leto v novembru, sestajajo grosisti in uvozniki ter večji maloprodajalci, ki uvažajo za svoje potrebe neposredno iz vsega sveta, na svojih internih srečanjih, sočasno pa obiskujejo še grosiste-uvoznike. To je čas za najrazličnejše aktivnosti, potrebne za nakupe blaga, namenjenega prodaji v prihodnjem letu.

Izbor in vse priprave za razvoj naših artiklov in kolekcij pa se je pričel že veliko prej! Teden, ki je v znamenju te aktivnosti, se imenuje MARKET

WEEK ali tržni teden. Udeležijo se ga vsi, od kupcev do dobaviteljev, posrednikov in drugi. Kupuje in prodaja se največ v dveh zgradbah v New Yorku. To sta zgradba na 225 številki Pete avenije s trinajstimi nadstropji in Madison aveniji. Poleg teh dveh zgradb so ostali prostori raztreseni po Manhattanu, na katerem je skoncentriran ves poslovni svet. Vzorčne sobe so polne obiskovalcev, videti je znane obraze iz branže, izmenjujejo si novice in veliko je tudi slišati novic o tem in onem, največ pa, seveda, o ponujenem blagu, o njegovi cenah, prodajnih pogojih, o novih kolekcijah posameznih proizvajalcev. In mogoče je zvedeti, kdo »dobro stoji«, komu gre slabo in bo zato »baje« bankrotiral, kakor tudi, kdo koga kopira, kakšni so prodajni nemodni trendi, kakšna je bila pretekla sezona, kaj prinaša prihodnja itn.

Tisti, ki so prinesli na tržni teden, oziroma so predstavili na njem pravi proizvod po pravi ceni, si manejo roke, medtem ko drugi analizirajo, zakaj nimajo uspeha. Za branžo, v kateri delamo, je tržni teden »barometer« vsega dogajanja. Kogar ni tam, ni informiran, zato ni na tekočem z vsem po-

membrnim, pa tudi ne more biti dovolj uspešen. Zato se nam zdi že kar samo po sebi umevno, da smo tam dvakrat letno – na spomladanskem market vikendu v maju in na jesenskem market vikendu v novembru. Zato sva bila z direktorjem Pelkom tam tudi letos, od 1. do 11. novembra in se pogovarjala o projekcijah nakupov za prihodnje leto skoraj z vsemi našimi partnerji, udeležila sva se tudi nekaterih nakupovalnih srečanj, na katerih so bili vsi nakupovalci in kjer so bile razstavljene naše nove kolekcije za posamezne Department Stores.

Ves teden trženja je potekal za nas v znamenju optimizma...

Prvi znaki oživljanja ameriškega gospodarstva se kažejo v povečevanju prodaje skoraj vseh kategorij blaga in še zlasti v naši branži, v kateri pričakujejo prav vsi odlično božično sezono. Strokovni časopis za maloprodajalce trdega blaga »HFD« (Retailing Home Furnishings) je konec oktobra letos objavil podatke o septembrski prodaji v vseh trgovinah, ki je dosegla vrednost 99.480.000.000 ZDA dolarjev ali za 10,7% več kot v istem mesecu lanskega leta ter povečanje za 1,6% v primerjavi s prodajo v letošnjem avgustu. V četrtem tromesečju letošnjega leta pa napovedujejo še boljše rezultate.

Upoštevati je treba, da se je v zadnjem letu in še malo prej precej blaga tudi pocenilo ali pa ostalo pri nespremenjenih cenah, kar dokazuje, da je bil dejanski fizični obseg prodaje v zadnjih mesecih še večji. V naši branži se kaže naraščanje prodaje stekla kljub vsesplošni krizi in njenemu višku v začetku letošnjega leta.

...a tudi spoznanj o veliki moči konkurence!

Poleg zapisanih ugodnih napovedi pa je treba opozoriti tudi na drugo značilnost, ki se vleče kot rdeča nit že vse krizno obdobje in ki smo jo poznali že tudi pred njo. To je velika moč konkurence!

Ponudba je izredno velika in raznovrstna. Pritiski na cene delujejo z vseh strani. Kupci so postali zelo izbirčni, proizvajalci pa iščejo nove oblike že obstoječih klasičnih oblik, ki bodo imele vedno svoje mesto na trgu (na primer naša serija Gallia in druge!). Vse išče nekaj novega, vse bolj je čutiti beg od klasike v svinčenem kristalu. Na telesih kelihov je vse manj brušenja, noge in peclji se vse bolj odmikajo od geometrijskega oblikovanja in v svet fantazije ter v svet narave, oziroma v kopiranje naravnih motivov, ki so pozneje še peskani ali satiranirani.

Enako velja tudi za kelihe v kristalinu. Injekcijska stiskalnica pecljev (ta-

ke imamo tudi mi!) je zamenjala roke steklarjev in modeli pričarajo svet ptic ter fantazije – vse do popolnosti oblikovanja tega žanra. In v plemenitenju stekla se beži od klasike k modrosti v iskanju novega... Zanimive so vse obdelave, ki dajejo steklu moden videz, da odstopa od tistega, kar je že narejenega in kar že poznamo. In če pogledamo v zgodovino branže, se vsebolj uporablja načine plemenitenja, ki so že poznani, seveda pa sedaj v novi preobleki in z novimi pripomočki.

Pri kristalinu narašča število kolekcij z mat brusi, ki kopirajo predvsem cvetne motive pa tudi čiste geometrične motive ali celo slikano oziroma dekorirano steklo (na robovih) se vrača v modo. Zlasti se je na področju modnega stekla uveljavila japonska steklarna SASAKI.

Dobro prodajo in ugodne težnje po naraščanju prodaje kaže kategorija Tableware v svinčenem kristalu ter posamičnih darilnih artiklov za omizje, kot so skleda, svečniki, pepelniki, vaze in podobno. Napovedovali so, da se bodo cene tudi temu sortimentu precej znižale zaradi prenosa izdelave na strojni način in brez posebnega dobrušenja, kar zlasti proizvajajo na Daljnem Vzhodu (Koreja).

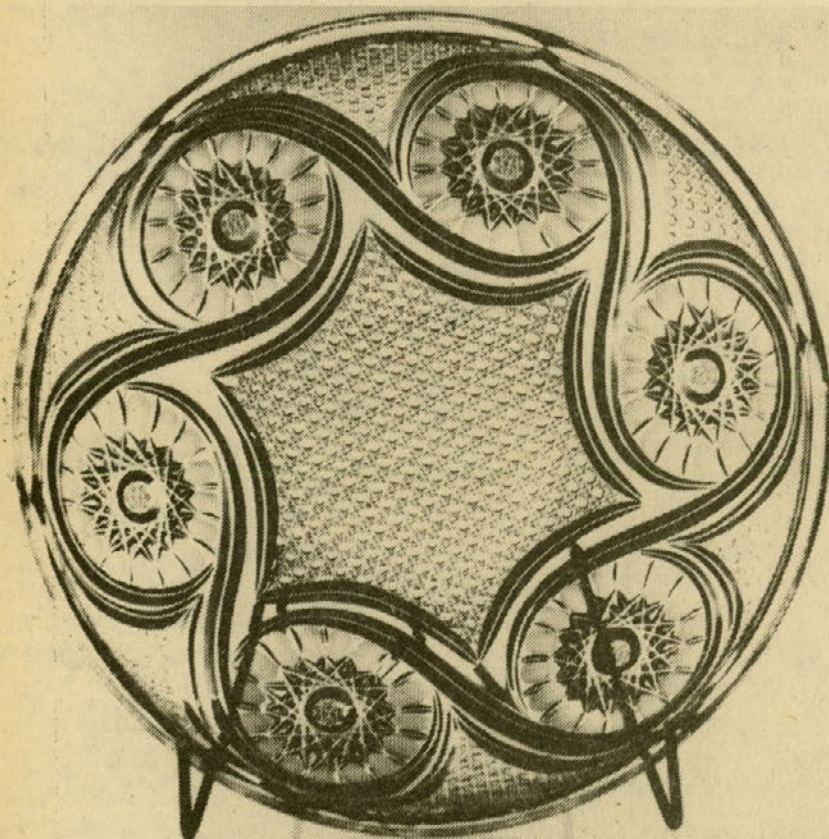
Z našimi kupci smo predstavili precej novih kolekcij

Od septembrskih obiskov so bile povzročene nove serije iz svinčenega kristala v gladki izvedbi (podobne oblike kot kristalin!) za firme The May Co., ADG, AMC in Macy's. Naleteli so na dober sprejem in so jih kupili vsi razen slednje. Ta, Macy's, pa je kupila kristalinsko serijo z mat brusom. To novo serijo je kupil tudi Gorham.

V svinčenem kristalu je brušena serija, ki smo jo razvili za Federated Department Stores, naletela na ugodno reakcijo vseh kupcev, zato se samo zanjo sučejo napovedi okrog vrednosti prodaje za 500.000 ZDA dolarjev po tovarniških cenah... Narejena in ugodno prodana je tudi nova kristalniška serija za Allied Stores. Paketirana bo v darilne škatle Istragrafike iz Rovinja. Letos s to tovarno dobro sodelujemo in se nam je končno posrečilo dobiti solidnega partnerja na področju embalaže, ki je konkurenčna s ceno in, kar je še pomembnejše, tudi s solidno kakovostjo ter servisom. Zato smo uspeli dvigniti skupno raven ponudbe oziroma kakovost servisa do slehernega kupca v ZDA. Te škatle bo kupil tudi Wedgwood za svinčeni kristal, medtem ko jih bo Gorham kupil za brušeni kristalin, verjetno pa se bo za kaj takega odločil tudi J. C. Penny za novo kristalno serijo.

Med pogovori smo pokazali tudi vzorce, ki jih bomo mogli izdelovati po

Izpitni izdelek našega učenca...

novi tehnologiji, ki jo prinaša nova načrtovana investicija v naši steklarni. Čisto določno smo se o tem pogovarjali z dvema velikima kupcema. To sodi v pripravljanje trga za prodajo novega, dodatnega blaga, ki bo na voljo verjetno čez poldrugo leto. Krog kupcev bomo oziroma smo že razširili na tri zelo velike kupce. Zato kažejo naše skupne projekcije za prihodnje leto prodajo v ZDA in v Kanado po tovarniških cenah za 8 milijonov ZDA dolarjev, vsega izvoza pa bo za več kot 9 milijard dolarjev.

Vse to se lepo bere in sliši. Toda, vsakdanja stvarnost pa nas stiska pred dejstvo, da vsega tega z našimi sedanjimi proizvodnimi zmogljivostmi ne zmoredmo. In pri tem pomeni svoj delež tudi zahteva po večji kakovosti, ki jo trg vse bolj narekuje. Nič manj pomembno pa je prestrukturiranje v proizvodnjo bolj zahtevnih sortimentov.

Največje napovedi ima Wedgwood, tako da obsegu njegovega zahtevka v količini sploh ne moremo slediti. Zahtevano raven pa smo dosegli v kakovosti. Žal je ta kupec zelo zaskrbljen

zaradi zamud pri dobavah darilnih artiklov. Največja bojazen Wedgwoodovega vodstva je, ali bo Rogaška dovolj resno in hitro odpravila svoje ozko grlo v proizvodnji zahtevnih velikih artiklov. Zato bi morali v poletnih mesecih prihodnjega leta na vsak način postaviti kadno peč.

Pomembno je, da sedaj dobavljajo naše blago le najvažnejšim kupcem, medtem ko še niso pričeli dobavljati vsej klienteli, ker ne moremo slediti njihovim naročilom. Plan obsega razširitev na vse stranke v ZDA, na pomlad tudi na filiale na Japonskem in v Avstraliji.

Pogovarjali smo se z vodstvom Wedgwoodove družnice v ZDA, srečali pa smo se tudi z glavnim direktorjem celotne firme iz Anglije s Sirom Arturjem Bryanom, ki nam je ponudil zastopstvo za Veliko Britanijo. Ogleдали smo si tudi kupčeva skladišča v Lyndhurstu v New Jerseyu s površino 16.000 kvadratnih metrov in podpisali izjavo o pripravljenosti, da naša firma Wedgwood zastopa na ameriškem trgu.

Podrobnosti oziroma obojestranske obveznosti bomo obravnavali v decembru letos v Rogaški Slatini. Blago naj bi prodajali v bodoče pod Wedgwoodovo in Rogaškino blagovno znamko. Za program Rogaške bomo skupaj in na osnovi izmenjave izkušenj ter poglobljenih informacij s trga razvili program, ki ga bo naš zastopnik ob primernem propagiranju nudil vsem trgovinam. Wedgwood nam zagotavlja visok promet po obeh linijah oziroma blagovnih znamkah. In to je sedaj zelo pomembno. Seveda pa ostajajo odnosi s staro klientelo nespremenjeni!

Namesto sklepa...

Čaka nas torej, še veliko dela. Lotiti se ga bomo morali zelo zbrano. Vsak mesec bi morali narediti za izvoz najmanj za 650.000 ZDA dolarjev, če naj bi naš izvoz v prihodnjem letu dosegel slabih 8 milijonov dolarjev. To pa bi pomenilo velik skok v primerjavi z izvoznimi rezultati letošnjega leta!

FRANC JANKOVIČ

Prispevek iz Steklarske šole

Pomen vzgoje in izobraževanja

Kdaj bosta vzgoja in izobraževanje dobili ustrezno veljavo v naši družbi! Tako vprašanje se poraja pedagoškemu delavcu ob primerih vsakdanje prakse, ko v prizadevanjih za čim večjo produktivnost, za večji izvoz, za boljšo kakovost dela in za podobno odriavamo vzgojo in izobraževanje na stranski tir...

Vsa stabilizacijska prizadevanja in usmerjenost v izvoz so neophodno potrebna, če se želimo izklopiti iz sedanjih težav. Zavedati pa se moramo, da gre za dolgoročno stabilizacijska prizadevanja in da bo morala njihov doberšen del uresničiti prav današnja mlada generacija.

Za opravljanje tako pomembne dolžnosti pa je potrebno mlade ljudi usposobiti in jim dati določena znanja. Spričo tega se ne bi smeli ukvarjati z določanjem življenjskega prostora vzgojno-izobraževalnim dejavnostim, temveč priznati, da vzgoja in izobraževanje, zlasti njuna kvaliteta in učinkovitost, dajeta pomemben prispevek k rasti družbenega proizvoda in dohodka v združenem delu. Pravilnejše vrednotenje vzgojno-izobraževalnega dela nam bo omogočilo spoznanje, da sta izobraževanje in vzgoja pomembna dejavnika gospodarskega in splošnega napredka, da sta del gospodarstva.

Pri pripravi in usposabljanju mladih za bodoče družbene potrebe pa morajo zraven vzgojno-izobraževalnih organizacij tesno sodelovati organizacije združenega dela. Eden izmed zadnjih in najvidnejših javnih nastopov Edvarda Kardelja je bil namenjen prav znanosti in izobraževanju. Ko je bil imenovan za prvega častnega doktorja znanosti mostarske univerze Djemal Bijedić, je v svojem govoru (23. novembra 1978) dejal: »Vsi vemo, da znanost in izobraževanje sodita danes med najpomembnejše gibalne sile in neločljive dele razvoja proizvodnih sil, produktivnosti dela in celotnega družbenega razvoja. Njuna vloga je iz dneva v dan večja...«

Prav sedaj, ko si prizadevamo reformirati celotno vzgojno-izobraževalno dejavnost, naj bi dobile te misli polno veljavo!

Ob tem razmišljanju naj omenim tudi članek iz oktobrske izdaje »Steklar-

ja«, v katerem avtor določno poučarja, da delovanje proizvodnega dela Steklarske šole predstavlja pomembnejši del delovne organizacije. Pojasniti je treba, da je Steklarska šola vzgojno-izobraževalna organizacija, katere glavna dejavnost je izvajanje vzgojno-izobraževalnih programov nekovinske usmeritve steklarskih smeri za mladino in odrasle (iz statuta Steklarske šole!) Zato je večje število prispevkov za »Steklar«, ki govorijo o vzgojno-izobraževalnem delu, povsem logično. Seveda pa s tem ne opravičujem premalega števila objavljenih člankov v našem glasilu iz Steklarske šole!

Ker smo enovita delovna organizacija, so naša prizadevanja na gospodarskem in negospodarskem področju enotna. Ne gre za zapostavljanje proizvodnega dela, ki je spričo današnje gospodarske krize in števila nezaposlenih še kako pomembno, kot tudi ne gre za zapostavljanje vzgojno-izobraževalnih prizadevanj, katerih pomen sem želel poudariti že na začetku tega prispevka!

MARJAN ČUJEŽ

S 7. seje republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije

Motiviranost za delo ne sme upasti

Na sedmi seji republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije 28. oktobra je bila osrednja pozornost namenjena obravnavi osnutka resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju SR Slovenije za leto 1984 in zvezni resoluciji, obravnavali pa smo še kadrovske spremembe in dopolnitve v republiškem svetu ZSS in v svetu ZSJ.

V uvodu v obravnavo republiške resolucije za prihodnje leto je član predsedstva republiškega sveta ZSS Jože Sintič prikazal opredelitve in usmeritve iz osnutka resolucije, primerjave med osnutkom zvezne in republiške resolucije ter stališča in predloge sindikata v zvezi s tem. Poudaril je, da mora biti temeljno merilo pri presoji obeh osnutkov resolucij krepitev družbenoekonomskega položaja delavcev s samoupravnim odločanjem o vseh vprašanih družbene reprodukcije. Prav tako pomembno merilo pa je tudi vključevanje nalog iz dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije v plane organizacij združenega dela in v resolucije družbenopolitičnih skupnosti. V sindikatih namreč ne bo moč zagotoviti podpore nobenemu planskemu aktu in razvojni politiki, ki ne bo upoštevala teh izhodišč. Omenil je tudi, da slovenska resolucija določa aktivnosti ZSS kot nosilka nadaljnega razvijanja sistema delitve po delu in rezultatih dela, da pa jo bo treba v tem delu še dopolniti. Predvsem mora biti jasno, naj delavci v svojih planih določijo razmerje med porabo in akumulacijo (na podlagi resolucijskih razmerij), kar pa ne pomeni, da bodo prevzeli razmerja iz resolucije. Pri planiranju morajo izhajati iz osebnega ustvarjenega dohodka – od tega, koliko dela in sredstev je bilo potrebnih za to. Treba je primerjati doseženo produktivnost, ekonomičnost, izvozne rezultate, doseženo raven akumulacije in sredstev za skupno porabo s sorodno dejavnostjo. V tistih tozidih, v katerih bodo dosegli nadpovprečno stopnjo akumulacije glede na sorodno dejavnost, bodo lahko sredstva za osebne dohodke nadpovprečna, seveda pod pogojem, da bo rast sredstev za akumulacijo hitrejša kot rast sredstev za OD.

V razpravi so člani RS ZSS vsak iz svojega okolja prikazali probleme, težave in uspehe pri gospodarjenju v letošnjem letu, ter usmeritve in načrte za prihodnje. Seveda pa so povedali tudi splošne in konkretne pripombe,

mnenja in pobude v zvezi z republiško resolucijo.

Nekatere ugotovitve iz razprave!

- Možnosti in cilji razvoja Slovenije za prihodnje leto so realni in zato ni razlogov, da jih ne bi dosegli, če bomo naloge dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije izvajali dosledno in ga tudi uresničili.

Izkušnje iz preteklosti pa so takšne, da se upravičeno bojimo, da bodo spet prevladala pavšalna določila in povprečja, ki zlasti organizaciji združenega dela, ki dobro gospodarijo, spravljajo v neenakopraven položaj. To velja za 20% večji izvoz, kot ga predvideva osnutek resolucije.

- Vprašanje je, ali je osnutek republiške resolucije resnično sad stabilizacijskega vedenja na vseh ravneh ali samo v posameznih delih.

- Iz osnutka slovenske resolucije veje občutek, da večjih odstopanj od zapisanega ne bi smelo biti. Vprašanje pa je, ali bo res tako. Ali bodo tisti, ki bodo delali drugače, za to tudi odgovarjali? Kako bodo obravnavani tisti, ki pridobivajo dohodek na račun višjih cen, in kako tisti, ki proizvodnjo povečujejo ob poprečnih stroških?

- Delavci nasprotujejo vsemu tistemu v resoluciji, kar bo omejevalo njihovo samoupravno vlogo in njihov položaj. Zahtevajo, da bodo celovito odločali o ustvarjenem dohodku. Ne pristajajo na omejevanje rasti osebnih dohodkov in zaostajanje rasti osebnih dohodkov delavcev v družbenih dejavnostih.

- Delavci se zavedamo, da bomo z večjo in boljšo proizvodnjo dosegli tudi boljši dohodek. V letošnjem letu pa smo za boljše rezultate dobili realno manj, kot je bilo določeno z resolucijo. Zato ne pristajamo na dvoodstotni padec realnih osebnih dohodkov v naslednjem letu, ker temu podatku iz slabih izkušenj ne verjamemo. V sindikatih bi morali odločno zahtevati, da realni osebni dohodki ne bodo več padali; seveda, če bodo rezultati gospodarjenja boljši kot letos. Sicer bo padla

motiviranost za delo, politična in socialna situacija pa se bo zaostрила.

- Bolj smelo bi morali računati na vse rezerve in zmogljivosti, ki jih imamo, in zato bolj smelo načrtati rast kakovostnih dejavnikov gospodarjenja in razvoj v naslednjem letu. Letos bodo realni osebni dohodki padli za 13%, zato je treba prihodnje leto zaustaviti njihovo nadaljnje padanje. Če hočemo doseči večjo proizvodnjo, produktivnost, izvoz, večji dohodek, moramo računati tudi na večje osebne dohodke, da bomo to lahko uresničili.

- Slovenska resolucija je spet ne-realna, ne upošteva dovolj že zanih težav in tudi tistih ne, ki jih pričakujemo v prihodnosti.

- V osnutku republiške resolucije je zapisano, da bo izvoz na konvertibilno območje večji za 20% in da bo rast izvoza v posameznih organizacijah združenega dela različna glede na njihovo vključevanje v mednarodno delitev dela. Morda bi bilo treba zahtevati vsaj najmanjši izvoz od vseh tozdov, ki imajo možnosti za to. S tem bi se morali tudi tisti, ki so do sedaj stali ob strani, povezati v reprodukcijske verige. Tisti, ki so že sedaj izvažali 40% in še več svoje proizvodnje, bodo izvoz težko povečali.

- Veliko je vprašanj, zakaj nismo uresničili letošnje resolucije, oziroma zakaj so odstopanja tako velika. To zlasti velja za izvoz, za cene, za zagotavljanje deviz za skupne potrebe, za učinkovitost obrestne mere, za samoupravno povezovanje v reprodukcijskih verigah, za ukrepe za zmanjševanje inflacije itd. ...

- Ekonomsko politiko je treba zastaviti tako, da bodo delavci z delitvijo dohodka motivirani za boljše delo in da bodo stabilizacijskim ciljem podrejene tudi davčne, cenovne in druge sistemske rešitve.

- Prihodnje leto bi morali predvsem odločno prenehati z administrativnim urejanjem ekonomske politike. Z ekonomskimi elementi motiviranja in tudi prisile bi morali spodbuditi gospodarstvo za doseganje osnovnih nalog.

- Vprašanje je, ali je dogovor o razporejanju in delitvi dohodka in sredstev za osebne dohodke za prihodnje leto sploh potreben, saj resolucija zaje-
ma že skoraj vse kazalce.
ZVEZDANA DANGUBIČ

Ob sprejemanju novih pravilnikov...

Razmislimo o izobraževanju in ugotavljanju z delom pridobljene delovne zmožnosti!

V kratkem bosta v javni razpravi osnutka Pravilnika o načinu, postopku in kriterijih za ugotavljanje z delom pridobljene delovne zmožnosti in Pravilnika o izobraževanju in štipendiranju. Ker vsebina obeh pravilnikov zelo neposredno zadeva interese vseh delavcev, bi bilo prav, da ju vsi temeljito preberemo in da svoje pripombe posredujemo delegatom v delavskem svetu ali na ustreznih sestankih!

Dotaknimo se najprej Pravilnika o načinu, postopku in kriterijih za ugotavljanje z delom pridobljene delovne zmožnosti. Ta pravilnik bo za marsikoga najbrž večja novost, kot bo Pravilnik o izobraževanju, saj ugotavljanja z delom pridobljene delovne zmožnosti v takšni obliki naša steklarne do sedaj ni poznala.

Kaj je sploh z delom pridobljena delovna zmožnost?

Zakon o delovnih razmerjih govori o tem, da se za opravljanje določenih del in nalog zahteva ustrezno strokovno izobrazbo oziroma z delom pridobljeno delovno zmožnost. Pri tem pojmuje s »strokovno izobrazbo tisto izobrazbo, ki si jo je delavec pridobil z uspešno opravljenim verificiranim programom izobraževanja za opravljanje del oziroma nalog določene zahtevnosti« ter z »delovno zmožnostjo tista strokovna znanja, sposobnosti in spretnosti, ki jih je delavec pridobil oziroma razvil z uspešno končanim usposabljanjem z delom ter tudi uspešno opravljanje del oziroma nalog v neposrednem proizvodnem ali drugem procesu.«

Kaj lahko razberemo iz navedenega?

Z delom pridobljena delovna zmožnost lahko v določenih primerih nadomesti strokovno izobrazbo. Z razvidom del in nalog mora biti določeno, v katerih primerih je to možno. V okviru steklarne velja to za mnoga dela in naloge. Odbor za strokovno izobraževanje je zadolžen, da najmanj enkrat letno objavi interni razpis za ugotavljanje z delom pridobljene delovne zmožnosti. Seveda pa z delom pridobljene delovne zmožnosti ne moremo izena-

čevati s strokovno izobrazbo in velja le za določena dela in naloge, za katera se jo je ugotovila. Medtem ko delavec s strokovno izobrazbo lahko opravlja različna dela in naloge v okviru določene stroke, pa se z delom pridobljeno delovno zmožnost ugotavlja in priznava le za točno določena dela in naloge temeljni oziroma delovni organizaciji. Delavca torej ni možno na podlagi ugotovljene delovne zmožnosti razporediti na druga dela in naloge, razen če se ponovno ne ugotavlja njegove delovne zmožnosti za ta dela in naloge. Z delom pridobljena delovna zmožnost lahko praviloma nadomesti le eno stopnjo manjkajoče strokovne izobrazbe, pri opravljanju del in nalog v neposredni proizvodnji pa tudi več stopenj strokovne izobrazbe.

Z delom pridobljeno delovno zmožnost se ugotavlja na način in po postopku, ki sta podrobneje razčlenjena v pravilniku. V vsakem primeru se delovna zmožnost preizkusi pred strokovno komisijo. Preden delavec pristopi k preizkusu svoje delovne zmožnosti, mora uspešno končati določen program usposabljanja z delom ali pa uspešno opravljati določena dela in naloge najmanj tri oziroma štiri leta. Preizkus je sestavljen iz praktičnega in teoretičnega dela.

Praktični del preizkusa zajema določene naloge, ki jih mora opraviti delavec iz vsebine del in nalog, za katera dokazuje svojo z delom pridobljeno delovno zmožnost.

Teoretični del je prav tako sestavljen iz dveh delov, to je splošnega in posebnega. Iz splošnega dela se delavcu postavi vprašanja o tehnološki in samou-

pravni organiziranosti steklarne, o temeljnih ekonomskih pojmi in o določbah zakona o združenem delu. V posebnem delu pa delavec odgovarja na vprašanja, ki zajemajo poznavanje del in nalog, za katera dokazuje svojo delovno zmožnost. Po opravljenem preizkusu prejme delavec potrdilo, iz katerega je razviden rezultat preizkusa.

Čeprav se z delom pridobljena delovna zmožnost ne more istovetiti s strokovno izobrazbo, jo je treba pri izbiri in razporejanju delavcev na določena dela in naloge enako vrednostiti in upoštevati. V tem je tudi smisel sprejemanja tega pravilnika. Seveda pa priznavanje z delom pridobljene delovne zmožnosti ne izboljšuje izobrazbene strukture zaposlenih in nas zato tudi ne bo pripeljalo iz tovrstnih težav. Lahko pa vsaj nekoliko omili neustrezno izobrazbeno zasedbo kadrov.

Spregovorimo sedaj nekaj besed še o Pravilniku o izobraževanju in štipendiranju!

Področje štipendiranja je bilo do sedaj urejeno s posebnim Pravilnikom o štipendiranju, področje izobraževanja pa je bilo zajeto v Pravilniku o delovnih razmerjih področje izobraževanja v njem ni moglo biti celovito obdelano. Zato smo se lotili izdelave osnutka samostojnega pravilnika o izobraževanju, v katerega smo vključili tudi področje štipendiranja. Glede štipendiranja osnutek ne prinaša bistvenih novosti. Vnešena so le nekatera dopolnila. Marsikaj novega pa bodo delavci lahko prebrali s področja izobraževanja.

V okviru svojih sposobnosti in zmožnosti se je vsak delavec dolžan izobraževati in usposabljanje, da bi lahko kar najbolj ustrežal zahtevam za opravljanje določenih del in nalog. Nihče si ne more med rednim izobraževanjem pridobiti vsega znanja, ampak se mora stalno izobraževati. Le tako bo lahko uspešno opravljal zahtevna dela in naloge ter se ustvarjal-

no vključeval v samoupravno in družbenopolitično življenje. Zato moramo v steklarni zagotavljati ustrezne pogoje za vključevanje delavcev v nadaljnje izobraževanje tako ob delu kot iz dela in tudi razne oblike dopolnilnega izobraževanja oziroma izobraževanja za izpopolnjevanje strokovne izobrazbe.

V Pravilniku o izobraževanju in štipendiranju so zajete vse oblike izobraževanja, to je usposabljanje z delom, izobraževanje za pridobitev strokovne izobrazbe ter izobraževanje za izpopolnjevanje strokovne izobrazbe. Osnovo za izpeljavo vseh izobraževalnih akcij predstavlja plan izobraževanja, ki mora biti sprejet do konca vsakega koledarskega leta za naslednje leto. Na podlagi plana izobraževanja objavi odbor za strokovno izobraževanje najmanj enkrat letno interni razpis za izo-

braževanje, poleg tega pa mora kadrovska služba še z različnimi drugimi oblikami sproti seznanjati delavce z možnostmi za izobraževanje in jih usmerjati v ustrezne programe.

Pogoji, na podlagi katerih se izbira delavce za izobraževanje po posameznih programih, ter pravice in obveznosti udeležencev izobraževanja so podrobneje razčlenjeni v osnutku pravilnika. Predvsem je treba upoštevati načelo enakosti dostopnosti do izobraževanja. Zato je primerno pravice in obveznosti delavcev iz izobraževanja v pravilniku čim podrobneje opredeliti in tako izključiti morebitno neenakopravno obravnavanje delavcev, ki bi se želeli izobraževati.

Naj na koncu še poudarim, da sta osnutka obeh pravilnikov primerna za neposredno razpravljanje med delavci

in ne pomenita, da določene rešitve ne bi mogle biti drugačne ali da pravilnika ne bi mogla vsebovati več ali manj določb. Kolikor bolj bo razprava poglobljena in čim širši krog delavcev bo zajela, tem bolj bosta pravilnika odsev dejanskih potreb in interesov vseh delavcev steklarne.

Zavedati se moramo, da bodo rezultati dela oziroma dohodek lahko večji le, če bodo med drugim zagotovljeni tudi pogoji za izobraževanje in nenehno izpopolnjevanje znanj in sposobnosti vseh delavcev ter prilagajanje njihovega znanja potrebam razvoja.

JASNA REBERNJAK

* Zakon o delovnih razmerjih (Ur. list SRS, št. 24/1983, 20. člen)

Spet zelo uspešno proizvodno delo učencev Osnovne šole Kozje

Hvala vsem, ki ste bili z nami na »šihu«

Vezi sodelovanja med tozdom Dekor in poklicnim usmerjanjem na Osnovni šoli Kozje so vse trdnjše. Dekor dobiva vse boljše delavce, učenci pa so vse bolj zadovoljni z izbranim poklicem. Že vrsto let sodelujemo in vse bolj smo potrebni drug drugemu.

Letos 22. oktobra smo organizirali prvi proizvodni dan v Dekorju za naše učence 8. razreda. Ta dan je imel Dekor delovno soboto in skupina učencev 8. razreda je smela sodelovati v proizvodnem procesu.

Po temeljiti pripravi in natančnem urniku so učenci dobili delo, tako da

niso motili glavnega toka proizvodnje in da so na delovnih mestih čim več pripomogli k skupnim delovnim rezultatom. Učenci so menjaje brusili steklo, kopirali motive, delali v skladišču in pri vzdrževanju, pomivali steklo, ga označevali, polirali in delali v kuhinji. Zelo važna je bila informativ-

na uvajalna ura ter informativna ura samoupravljanja. Seveda pa ne kaže zanemariti tudi aerobike za brusilce in skupne malice, pri čemer so se učenci počutili enakopravne z rednimi delavci.

Velikega pomena za učence je spoznavanje proizvodne klime in samoupravljanja ter dela, ki je vloženo v proizvod. Učenci, ki neposredno sodelujejo v proizvodnji, odslej gledajo na proizvodnjo drugače, cenijo fizično delo in bolj spoštujejo proizvajalca. Mnogi se ob delu zavedo samega sebe in se odločijo za ta ali kakšen podoben poklic. Steklarstvo ima poleg osnovnega poklica še vrsto drugih poklicnih smeri, od umetniškega ustvarjanja do tehničnega oblikovanja.

Pri opravljanju proizvodnega dela v Dekorju ni nobenih problemov. Mlad delovni kolektiv hitro vsrka skupino učencev in naglo se spletejo delovne vezi, ki ne popustijo tudi takrat, ko učenci zapustijo našo šolo. Za vodstvo in delavce tega kolektiva so značilni prijaznost, uslužnost, kar neverjeten posluš za čistočo in rod v delovnem okolju ter velika mera gostoljubnosti. Očitna sta visoka delovna kultura in občutek, da so resnično samoupravljalci. Zelo uspešen sistem nagrajevanja po delu je velik motivacijski dejavnik, ki je poleg odličnih medsebojnih odnosov garancija za uspeh kolektiva. Naši učenci imajo tako edinstveno možnost, spoznati proizvodnjo in sa-

moupravljanje v naravnem okolju. Teoretične osnove in učiteljeva beseda oživita šele tedaj, ko se potrdita v proizvodnji med delavci.

Vodja poklicnega usmerjanja in učenci ter vodje poklicnega usmerjanja iz osnovnih šol v naši občini, ki so smeli prisostvovati proizvodnemu de-

lu učencev, se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste bili ta »ših« z nami!

VIDA BIZJAK

Zapis z 8. republiškega posvetovanja o varstvu pri delu

Nujne zakonske spremembe...

Osmo republiško posvetovanje o varstvu pri delu je bilo 27. in 28. oktobra v Rogaški Slatini. Na njem so sodelovali poleg številnih strokovnjakov na tem področju glavni republiški inšpektor dela, predstavniki republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije in predstavniki družbenopolitičnih organizacij. Pomembno pa je to posvetovanje zato, ker so na njem govorili o nujnih spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu pri delu, Zakona o varstvu pred požarom ter Zakona o graditvi objektov. Veliko pa so tudi namenili svojega časa problemom pri svojem delu ter težavam v prizadevanjih za večjo humanizacijo dela.

Vzroki, ki narekujejo dopolnitve Zakona o varstvu pri delu, so predvsem v potrebi, da se ta zakon uskladi z drugimi zakoni, še zlasti z Zakonom o združenem delu. Zakon o varstvu pri delu je bil sprejet dve leti pred sprejetjem Zakona o združenem delu in je torej v rabi že devet let. Ta zakon določenih pomembnih vprašanj sploh ne ureja, medtem ko ureja nekatera taka vprašanja neustrezno in drugače, kakor bi jih moral.

Z razvojem gospodarstva, z uvajanjem novih tehnoloških procesov in proizvodnje ter akumulacije velikih vrednosti, z vse večjo uporabo vnetljivih tekočin, plinov in drugih gorljivih snovi naraščajo tudi požarne nevarnosti in število požarov. Večletni statistični pregledi o požarih kažejo, da je v Sloveniji vsako leto 1.350 požarov. Slaba polovica teh je na družbenem sektorju, medtem ko so ostali na zasebnih objektih. Večina požarov nastane zara-

di neizpolnjevanja varnostnih in tehničnih navodil, zaradi malomarnega in neresnega dela, nekaj pa je tudi primerov naklepnega ravnanja. Samo neznoten del požarov je posledica objektivnih razmer.

Osnutek Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu pred požarom je zato zasnovan tako, da se z njim daje večji poudarek preventivnemu ali preprečevalnemu delovanju na področju varstva pred požarom, saj bo to v največji možni meri prispevalo k dvigovanju požarno-varnostne kulture prebivalstva in delovnih ljudi.

Spremembe in dopolnitve bo doživel tudi Zakon o graditvi objektov. Določene naj bi opredelil obveznosti projektantov in investitorjev do upoštevavanja varstvenih normativov že pri projektiranju in gradnji objektov, tako da bodo zagotovljeni res ustrezni pogoji za varno delo in za zdravo opravljanje gradbenih del.

BRUNO ŠVERKO

S programske volilne konference mladih Steklarske šole

Mladi še premalo sodelujemo

V sredo, 5. oktobra, smo se zbrali učenci oziroma mladi Steklarske šole na programski volilni konferenci. Udeležili pa so se še predsednik občinske konference ZSMS Šmarje pri Jelšah, predsednik osnovne organizacije ZSMS delavcev Steklarske šole, direktor šole, nekaj predavateljev in vzgojitelja. Najprej smo spregovorili o svojem delu v minulem obdobju, razrešili predsedstvo in v novega izvolili Darka Rupreta, ki predseduje organizaciji, predsednikovo namestnico Ksenijo Gorjup in tajnico Verico Žlabravec. Potem pa smo si še naložili nove delovne naloge.

Kaj smo naredili v lanskem šolskem letu?

O delu osnovne organizacije ZSMS učencev Steklarske šole v šolskem letu 1982/83 je poročal namestnik predsednika Darko Rupret. Iz njegovega poročila bi kazalo povzeti naslednje:

Zaradi velikega števila učencev smo se na začetku šolskega leta odločili in se organizirali v tri aktivne. Učenci prvih letnikov sestavljajo I. aktiv, učenci drugih letnikov predstavljajo II. aktiv, učenci tretjega letnika pa sestavljajo III. aktiv.

Osnovna organizacija ZSMS je ime-

la svoj delovni načrt, ki je bil podlaga za delovne načrte aktivov in komisij. Delovalo je šest komisij in sicer: za idejno-politično delo, za šport in rekreacijo, za kulturo, za informiranje, za mladinske delovne akcije, za splošni ljudski odpor in družbeno samozaščito. Na trinajstih sestankih predsedstva smo obravnavali: zadolžitve članov predsedstva osnovne organizacije, udeležbo mladincev na lokalni delovni akciji »Boč '83«, tekmovanje »Mladost v pesmi, sliki in besedi«, predavanja, programsko sejo občinske konference ZSMS Šmarje pri Jelšah, pohod »Poteh XIV. divizije«, kviz »Tito, revolucija, mir«, marksistično in idejno-politično izobraževanje mladih, evidentiranje mladincev za MDB, kot sta bri-

gada XIV. divizije in »Katlanovo 83«, evidentiranje mladih za politično šolo v Dobrni, organizacija športne prireditve za 25. maj – dan mladosti, skrb za štipendiranje in zaposlovanje mladih v občini in predlaganje mladih, ki naj bi vstopili v ZK. Redno smo se udeleževali sestankov občinske konference ZSMS Šmarje pri Jelšah ter s svojimi delegati sodelovali v njenem predsedstvu ter v delu njenih komisij. Sodelovali smo na problemski konferenci, ki je razpravljala o težavah pri zaposlovanju mladih v občini.

Kakor vsako leto prej smo se tudi v minulem šolskem letu udeležili pohoda »Po poteh borcev Kozjanskega bataljona« in pohoda »Po poteh borcev XIV. divizije«, ki spominja na prehod te divizije čez Sotlo pri Sedlarjevem ter na nadaljevanje njene poti proti Pohorju. Na obeh pohodih je sodelovalo po sedem pohodnikov.

V šolskem letu 1982/83 smo organizirali tri predavanja in sicer o aktualnih dogodkih doma in po svetu, o problemih današnje mladine ter o njeni vzgoji ter o pojmu odgovornosti v samoupravnem združenem delu.

Redno smo se udeleževali raznih športnih prireditev in srečanj, pri čemer je najbolj pomembno, da smo se spoznali z udeleženci iz drugih krajev in republik, kar vse krepi bratstvo in enotnost jugoslovanskih narodov in narodnosti. Udeležili smo se tudi iger mladih steklarjev v Slovenski Bistrici, za 25. maj smo priredili tekmovanje učencev naše šole v šahu, nogometu, košarki in rokometu, šestnajst učencev pa se je udeležilo proslave ob dnevu mladosti na stadionu JLA v Beogradu. Poseben dogodek za mlade je bil tudi postanek Titove štafete med njeno potjo v Rogaški Slatini, saj smo na priložnostni proslavi v ta namen sodelovali s kulturnim programom ter izdelali ustrezne transparente, seveda pa smo nosili tudi štetfeto palico.

S sodelovanjem kulturne komisije doma učencev smo za razne praznike pripravili več točk kulturnega programa in vabili na take prireditve svoje predavatelje in delavce šole. Tako smo pripravili tak program za dan JLA, za dan republike, za dan žena in za pusta.

Po izvedbi kviza »Tito, revolucija, mir« med aktivni osnovnih organizacij ZSMS smo se udeležili tudi občinskega tekmovanja.

Pet učencev je bilo v politični šoli v Dobrni, v kateri so se usposabljali za delovanje v organizaciji ZSMS.

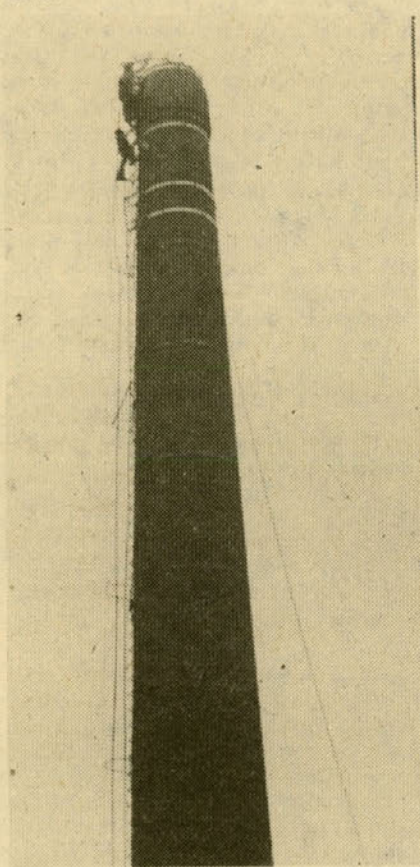
Na predlog občinske konference ZSMS Šmarje pri Jelšah je kakšnih dvajset mladincev sodelovalo v lokalni delovni akciji »Boč '83«, pomagali smo tudi nabirati drva za socialno ogrožene občane, nekaj mladincev je sodelovalo v lokalni delovni akciji »Trebče 83«, v kateri so urejali spo-

minski park Trebče, rojstni kraj Titove matere, osem učencev je sodelovalo v zvezni mladinski delovni akciji »Katlanovo 83« v SR Makedoniji, katere cilj je bil, zgraditi vodovod. Naša brigada je bila uspešna, saj je šest brigadirjev dobilo naziv udarnikov, dva pa sta bila pohvaljena. In vsi udeleženci akcij poudarjajo, da so doživeli nepozabne trenutke, da so se sprijateljili z mladimi iz raznih krajev Jugoslavije.

Kakor vsako leto prej smo tudi v lanskem šolskem letu predlagali tiste mlade, ki so se najbolj izkazali, za sprejetje v zvezo komunistov. Štirje so tako že člani te organizacije. In tudi letos pripravljamo predlog, koga naj bi sprejeli v članstvo ZK.

Konec svojega poročila pa je namestnik predsednika osnovne organizacije ZSMS še spomnil na sedanje gospodarske razmere v Jugoslaviji in poudaril, da se moramo tudi mi, mladi – člani ZSMS – truditi in z vsemi močmi pomagati, da bi neugodne razmere prebrodili. »Da pa pomagamo,« je še dodal, »bomo to najbolje pokazali, če se bomo učili. Učenje družbo veliko stane, zato moramo mi denar, ki ga vlagajo delavci iz svojega dohodka za te namene, vrniti tako, da bomo s šolanjem pridobljeno znanje kar najbolj koristno uporabljali na svojih bodočih delovnih mestih!«

Takole smo videli popravilo dimnika od daleč...

Iz poročila blagajničarke osnovne organizacije Ksenije Gorjup se je dalo razbrati, da smo mladi s skromnimi sredstvi v svoji osnovni organizaciji ZSMS dobro gospodarili.

In kaj bomo naredili letos?

Za letos smo si mladi – učenci Steklarske šole zastavili dokaj obširne naloge. Sprejeli smo jih soglasno in se dogovorili, da jih tudi moramo izpolniti.

Delovni načrt smo razdelili na naloge in opravili po mesecih. Poleg sestankov predsedstva, komisij osnovne organizacije in aktivov načrtujemo tudi po aktivih razpravo o demokratizaciji odnosov v ZSMS ter predavanja s temami, kot so: mladina v samoupravnem socializmu, aktualen gospodarski in politični položaj v Jugoslaviji, nacionalno vprašanje, Titovo delo, socialistična revolucija in kulturni razvoj jugoslovanske družbe. Za republiške in državne praznike bomo pripravili kulturne programe, športne prireditve in srečanja. Sodelovali bomo v tradicionalnih pohodih v spomin na revolucionarne dogodke med NOB. V svoj letošnji delovni načrt smo vnesli tudi solidarnostni dan, s katerim bi radi pomagali socialno ogroženim občanom. Sodelovali bomo na mladinskih delovnih akcijah, najbolj sposobne mlade pa bomo predlagali za sprejetje v zvezo komunistov.

Med našimi stalnimi nalogami bodo predvsem naslednje:

1. Sodelovanje z občinsko konferenco ZSMS Šmarje pri Jelšah, z osnovno organizacijo ZSMS zaposlenih na Steklarski šoli, z osnovno organizacijo ZSMS Steklarne »Boris Kidrič«, z osnovno organizacijo ZSMS tozda Dekor v Kozjem, z osnovno organizacijo ZSMS krajevne skupnosti Rogaška Slatina ter z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami ter društvi v krajevni skupnosti ter v občini na idejno-političnem, kulturnem, rekreacijskem in športnem področju.

2. Več skrbi bomo namenili takšnim oblikam delovanja, ki omogočajo uresničevanje pluralizma interesov, to je priznavanja, da nas združujejo ob siceršnjih različnih interesih tudi nekatere bistvene skupne misli, skupni interesi in da prav to najbolj neposredno vpliva na oblikovanje demokratičnega dogovarjanja o skupnih akcijah in o njihovem uresničevanju. Zato bomo prirejali problemske konference, okrogle mize in podobno – vse z željo, da bi vsi mladi mogli uresničevati tudi svoj neposredni interes.

3. Prizadevali se bomo za idejnopolično in marksistično izobraževanje mladih, saj je to nenehna potreba in obveznost, ki prispeva k širjenju spoznanj o zakonitostih družbenega razvoja, k razvijanju zavesti o pridobitvah

delavskega razreda, o lastni odgovornosti za nadaljnji razvoj socialističnega samoupravljanja.

4. Ker se soočamo s stopnjevanjem zaostrenosti mednarodnih političnih in gospodarskih odnosov, s stopnjevanjem medblokovske napetosti in s podobnim, mladi ne moremo biti nepriazeti sprčo problemov sodobnega sveta in brezčutni do prizadevanj vseh naprednih sil – zlasti neuvrščene gibanja – za njihovo razreševanje. Zato se bomo zavzemali za krepitev bratstva in enotnosti, za ohranjanje in razvijanje pridobitev narodnoosvobodilnega boja jugoslovanskih narodov in narodnosti ter za pripadnost samopravnih socialističnih skupnosti.

5. Mladi še premalo sodelujemo in premalo prevzemamo soodgovornost za uresničevanje socialistične samopravne preobrazbe vzgoje in izobraževanja, s čimer naj bi se mladi uveljavljali kot subjekti neposrednega vzgojnoizobraževalnega procesa in udeleženci načrtovanja, vrednotenja, uresničevanja in doseganja vzgojnoizobraževalnih smotrov. Mladi se moramo bolj kot do sedaj osredotočati na naloge, ki so v neposredni zvezi z uresničevanjem politike gospodarske stabilizacije in stabilizacije družbe.

6. Zbirali bomo predloge za kandidate, ki naj bi jih organizacija zveze komunistov sprejela med svoje vrste. In mladi komunisti bodo morali bolj kot

v preteklosti delovati med vrstniki v mladinski organizaciji.

7. Večjo skrb bomo namenjali preživljanju prostega časa mladih. Tele-sna kultura in šport sta najbolj množični področji interesnega delovanja mladih in sta izjemnega pomena tako za vzgojo kakor tudi za idejno-politično delovanje vseh organizacij političnih sil, še zlasti za ZSMS.

8. Osnovna organizacija ZSMS bo sodelovala z domsko skupnostjo, s šolsko skupnostjo, s šolskim športnim društvom ter z vodstvom Steklarske šole, da bi dosegli kar najboljše rezultate na vseh področjih dela in življenja mladih.

DARKO RUPRET

Kadrovske zanimivosti

V oktobru 1440 delavcev

V oktobru je bilo zaposlenih v naši steklarni 1.440 delavcev, od tega v tozdu Osnovna izdelava 432, v tozdu Dodelava 164, v tozdu Kristal 380, v tozdu Dekor 173, v tozdu Servisne dejavnosti 75, v tozdu delavska restavracija 22, v tozdu Naše steklo 12 in v Delovni skupnosti skupnih služb 182. V oktobru je prišlo med nas 9 novih sodelavcev, zapustilo pa nas je 11 sodelavcev.

Prišli

V oktobru je prišlo med nas devet novih sodelavcev, šest pa jih je bilo premeščenih iz tozda v tozd. V tozdu Osnovna izdelava so prišli: za krogličarje Friderik Bele, Stjepan Križnik, Albert Rep in Dragan Stevanović ter za odnašalca Stanko Osek in Branko Rožman. V tozdu Kristal so prišli: za brisalke stekla Dragica Potočnik, Ana Pracač in Biserka Žerjav (premeščene iz tozda Osnovna izdelava), za označevalki stekla Ljubica Solman in Dragica Žnidarec (premeščeni iz tozda Osnovna izdelava), za steklobrusilki I Brigita Cerovski in Marta Rep ter za mojstra-izmenovodjo Marko Strašek (premeščen iz tozda Dekor). V tozdu Dekor v Kozjem pa je prišla za steklobrusilko I. delovnega področja Terezija Čepin.

Vsem novim sodelavcem želimo mnogo delovnih uspehov, premeščenim sodelavcem pa želimo tudi v novem delovnem okolju vse najboljše!

Odšli

V oktobru je zapustilo naš kolektiv enajst sodelavcev, šest pa jih je bilo premeščenih iz tozda v tozd. Iz tozda Osnovna izdelava so odšli: odnašalci Vlado Cerovski, ki je bil invalidsko upokojen, Josip Kučič, Rudi Špiljak in Bogdan Špoljar, ki so odšli v JLA, ter

Dragica Potočnik, Ana Pracač, Ljubica Solman, Biserka Žerjav in Dragica Žnidarec (ki so bile premeščene v tozd Kristal); krogličarja Josip Šafranko in Stjepan Zagorščak, ki sta odšla v JLA, ter nabiralec dna Moma Nikolovski, ki je odšel v JLA. Iz tozda Kristal so odšli steklobrusilci I: Ivan Horvat in Marjan Kranjec, ki sta odšla v JLA, ter Marija Lugarič zaradi odpovedi. Iz tozda Dekor je odšel mojster-izmenovodja (ki je bil premeščen v tozd Kristal). Iz Delovne skupnosti skupnih služb pa je odšla obračunovalka osebnih dohodkov III Marta Kučič zaradi poteka začasnega delovnega razmerja.

Rodili so se

V oktobru so se rodili našim sodelavkam in sodelavcem: Marija Cverlin – Antonova hči, Andriana Grahovar in Karolina Grahovar – Josipovi hčeri, Jana Jurše – Jožefina hči, Darja Novak – Franceva hči in Sonja Skale – Silvina hči.

Staršem čestitamo za veseli dogodek, novorojenčkom pa želimo vso srečo v življenju!

Poročila se je

V oktobru se je poročila Vlasta Drofenik, poročena Starček. Mladoporočenki želimo na novi življenjski poti vse najboljše! ZDENKA SITER

Invalidsko upokojen...

Ivan Šrimpf

V mesecu juliju se je predčasno upokojil naš dolgoletni tovariš in sodelavec Ivan Šrimpf.

Ivan Šrimpf se je rodil 1930 v Trzinu. Kot sin številčne kmečke družine se je zaradi potrebe po zaslužku, leta 1955 zaposlil v našem kolektivu kot zidar. Po nekaj letih zidarskega dela, je to težko del ozamenjal še s težjim. Premeščen je bil za vlagalca zmesi. To zelo naporno delo je zdržal le nekaj let, potem pa je moral zaradi bolezni prevzeti delo glavnega šamoterja ter ga opravljal vse do upokojitve.

Ni nobeno presenečenje, da tudi tako priden in močan človek mora v predčasno upokojitev, saj vidimo da je vsa leta delal na fizično zelo zahtevnih delih. Kot zidar je bil poleg težkega dela izpostavljen vsem vremenskim nevšečnostim, kot vlagalec zmesi pa je bil izpostavljen, še nevzdržni vročini. Tudi delo šamoterja je bilo težko, saj je bil vedno v prahu in vročini; predvsem pri remontih in vzdrževanju peči.

Kakor vidimo, Ivanu ni bilo prizanešeno. Kljub prizadevanju, da bi vzdržal je bila bolezen vendarle močnejša, zato se je moral predčasno upokojiti.

Ivana poznamo ne samo kot dobrega delavca, ampak tudi kot dobrega tovariša, ki je bil vedno pripravljen pomagati sodelavcu in človeku.

Svojemu dolgoletnemu sodelavcu, želimo predvsem zdravja, da bo lahko še dolga leta užival, kar si je z marljivim delom zaslužil, in želimo tudi, da se večkrat zgleda v Steklarni.

SODELAVCI

Upokojil se je

Štefan Čoh

Strpno, a vendar težko, je le dočakal upokojitev naš sodelavec Štefan Čoh iz tozda Osnovna izdelava. Njegov zadnji delovni dan med steklarji je bil 14. november 1983. Od tega dne je tudi uradno upokojen.

Štefan se je rodil 25. 12. 1934 v vasi Mali Tabor. Takoj po končani osnovni šoli leta 1948 se je kot 15-letni deček zaposlil v steklarni »Boris Kidrič« Rogaska Slatina. Najprej je stiskal in odnašal, a se je v zelo kratkem času usposobil za krogličarja, in to delo opravljal nekaj let. Leta 1956, ko je slekel vojaško suknjo, in se zopet vrnil v steklarno, je postal pomočnik steklopihalca. Delo pomočnika je opravljal vestno in marljivo, saj ga vsi poznamo

kot zelo mirnega in pridnega delavca. Rad je pomagal z nasveti tudi svojim mlajšim sodelavcem. S svojo vztrajnostjo in pridnim delom si je dokaj hitro ustvaril dom in družino, v kateri danes uživa sadove svojega dela.

Sodelavci želimo Štefanu obilo zdravja in sreče in da bi se večkrat vrnil med nas, delavce!

SODELAVCI

Umrli sta...

Vinko Bračun

Predčasno in tragično se je Vinko zaradi mučne bolezni poslovil od družine in sodelavcev...

Vinko se je rodil 1948. leta v Poredju kot sin kmečke družine. Po končani osnovni šoli v Prišlinu se je že kot mlad fant zaposlil v steklarni Straža. Tam je opravljal pomožna zidarska opravila. To delo pa mu ni preveč ugažalo, oziroma je bilo prenaporno za mladega fanta. Odločil se je, da se preusmeri v steklarski poklic. Zaposlil se je v Steklarski šoli, v oddelku peči. Marljivo je opravljal delo steklopihalca. V največji zagnanosti in delovnem elanu je začelo njegovo zdravje pešati, tako da ni mogel več opravljati tega dela.

Zaradi zdravstvenih razlogov smo ga prestavili v skladišče, kjer je opravljal lažje delo; pač tako

kakršnega je zmožni glede na svoje zdravje.

Vinko se je med boleznijo večkrat zdravil v raznih zdraviliščih za astmatska obolenja, toda zaman. Bolezen ga je toliko strla, da ni več prenesel bolečin. Obupal je nad življenjem. Tragično se je poslovil od svoje družine, od vseh prijateljev in znancev.

V spominu si bomo Vinka ohranili takšnega, kot je bil: tovariški, skromen in skrben za dom in družino!

TONE KLOKOČOVNIK

Stjepan Halužan

Štef se je rodil leta 1930 v Prišlinu. Tam je preživel svojo mladost in dočakal konec vojne. Takoj po vojni je moral za kruhom kot večina njegovih vrstnikov. Tako ga je pot zanesla na Bled, pozneje pa v Križevce, kjer si je ustvaril družino.

no. Po očetovi smrti se je leta 1970 vrnil domov in zaposlil v Steklarski šoli. Še navidez zdrav, poln elana in humorja je bil zelo prijeten sodelavec. Toda bolezen je počasi in trdovratno načenjala njegovo zdravje, tako da je bil letos 10. 6. invalidsko upokojen.

Ko je Štef odhajal s prisiljenim nasmehom, smo mu vsi želeli še mnoga leta uživanja zasluženega pokoja. Toda usoda je hotela drugače; tako, da smo se v lepem oktobrskem dnevu od njega za vedno poslovili na domačem pokopališču v Prišlinu. Slava njegovemu spominu!

SODELAVCI

Najbrž ste opazili?

Prispevki zunanjih sodelavcev

V zadnjih izdajah našega časopisa ste, najbrž, že opazili tudi nekaj prispevkov, ki niso plod dopisnikov iz naše steklarne in iz Steklarske šole. V mislih imamo nekaj karikatur, ki nam jih je poslal v objavo tovariš Haramija, ter humoreske in aforizme, ki jih je prispeval tovariš Srečkovič. Oba bi, namreč, rada postala stalna sodelavca glasila »Steklar« in rada bi svoje prispevke kar najbolj približala našemu glažarskemu vsakdanjiku. Ker pa v podrobnostih ne poznata vseh posebnosti steklarstva, njuni prispevki do sedaj v celoti niso bili »glažarski«, četudi so zelo aktualni, saj v svojih karikaturah in pisanih sestavkih avtorja obravnavata sedanji položaj delavca – samoupravljalca oziroma sedanji položaj pri nas – seveda v šaljivi obliki.

Menimo, da zanimanje priznanega karikaturlista in priznanega novinarja za naše glasilo pomeni priznanje ter potrditev, kako smo z njegovo vsebino in zasnovo na pravi poti. Zato ne bi bilo odveč, če bi se oba sodelavca kdaj oglasila v steklarni, se v podrobnostih seznanila z delom in življenjem steklarjev ter tako svoje prispevke bolj približala našim sodelavcem!

Tokrat objavljamo humoresko novinarja Pere Srečkoviča, ki se predstavlja s psevdonimom »VESELI GLAŽARČEK«.

UREDNIŠTVO

Humoreska Pere Srečkoviča

Čista situacija

O njem kot človeku je bilo izrečenih mnogo ocen, tako njegovih poklicnih tovarišev, prijateljev ali slučajnih znančev kakor tudi glavnega v kadrovske službi. A vse bi se dalo strniti v dve ali tri zelo blizu resnice izrečene besede.

Martin Martinovič je v času svojega minulega dela zagotovo rinil po utrjeni poti plačilne liste in gledal na bodoče dni iz svojega, leta in leta nedotaknjene kota z življenjskim geslom: Kar je za druge dobro, je dobro tudi zame! In vse to je normalno potekalo do dne, ko so nekateri kazalci v tozdovski bilanci prisilili, da se je marsikaj začelo razščiščevati, predvsem pa posameznike iz zavetja pregnalo na prepih.

Martinov premočten vsakdanjik je bil s tem temeljito pretresen, posebno

pa ga je stresla novica, da je zaradi stabilizacije finan nih kazalcev ter zaradi preverjanja o gospodarnosti delovne organizacije premeščen v proizvodnjo.

»Kaj pa je zdaj to?« je vprašal Martin zbor delovnih ljudi. »Zakaj moram prav jaz za stroj? Vi res nimate vzroka za tako odločitev, saj iz svojega zornega kota nikomur nisem stopil na žulj. Saj me skoraj opaziti ni, pa tudi oglašam se ne!«

»No, tega pa res ne moreš trditi«, ga je prekinil vodja zbora. »Še kako si bil glasen, da se ti mora pravočasno izplačati regres, da želiš čim boljši topli obrok, pa denar za rekreacijo in cenejšo ozimnico, pri tem pa se nisi nikoli vprašal, koliko znoja je priteklo iz tvoje mize za vse to. V naši delavski restavraciji si bil vedno prvi za mizo, po končanem delu si bil prvi med tovarniškimi vrati, ves ta čas pa si preživel v večnem čakanju naslednjega izplačilnega dne!«

Pa se je Martin ponovno oglašil: »Saj imam vendarle odločbo za svoje delovno mesto s točno določenim osebnim dohodkom tam nekje okrog tovarniškega povprečja. Nikoli se nisem pri toževal in kazal na tiste, ki imajo večje plače!«

»No, lahko boš prejemal veliko večji osebni dohodek, če boš delal v proiz-

vodnji s polno močjo; lahko boš imel veliko več od povprečja. In lahko boš postal celo lastnik hranilne knjižice,«, se je glasil ugovor.

»Pa, jaz sem vendar bolehen človek. Poglejte samo mojo zdravstveno knjižico!« je ugovarjal Martin.

»Smo jo že videli!« je izpodbijal njegov ugovor zbor. »Res je debela, zato pa so zaradi takšnih, kakršen si ti, vedno tanjši naši skladi. Tudi tvoja delovna doba je dolga, seznam tvojih opravljenih del pa je kratek!«

»Boste že videli, kako se ščiti osebni standard in socialno varnost delavca!« je še zagrozil Martin in zapustil svoj stolček v kotu, ki ga je pomaknil malo naprej. Zapustil je tudi sestanek, seveda z zborovim sklepom, da je premeščen v proizvodnjo...

V naslednjih dneh je bilo videti Martina za strojem, za katerim se zasluži minulo delo in uvrstitev na plačilnem seznamu samo z znojem, za katerim si samo z žulji utiramo pod do dohodka, za strojem, izza katerega je mogoče bolj med zadnjimi prihajati po delu skozi vhodna vrata, a vse pogosteje do najdebelejše kuverte.

Potem pa se je za Martinom izgubila vsakršna sled. Nihče ni vedel, zakaj je zapustil tovarno. Vse dotlej, dokler referent za varstvo pri delu ni objavil svojega zapisnika. Zapisal je namreč, med drugim;

»V vsaki proizvodni fazi in na vsakem delovnem mestu je zaščita pri delu uspešna; ni zastrupitev, še manj je prahu, pa vendar je Martin Martinovič, delavec, ki je prišel iz administracije, zapustil svoje delovno mesto, svoj novi tozd. Verjetno zato, ker tam ni bilo zadosti kotov, v katerih bi se počutil varnega pred prahom in prepihom?«

VESELI GLAŽARČEK

Še nekaj aforizmov!

Nekaterim je ušlo veliko iz pesti prav zaradi tega, ker je drugim preveč ostalo na dlani.

Ne verjamem, da bodo tisti, ki na delovnem mestu popadajo zaradi dela, padli na pleča drugih.

Pod povprečjem je moj osebni dohodek, nad povprečjem so moji žulji. V povprečju pa imam žuljev dohodek!

Pero Srečkovič

Tudi pionirke sodelujemo v glasilskem društvu

Vredno je biti gasilka...

V prejšnji izdaji »Steklarja« so se vam predstavili pionirji – gasilci, ki so včlanjeni v teritorialno Industrijsko gasilsko društvo Steklarne »Boris Kidrič«. Toda, dragi bralci našega časopisa, ne mislite, da so le pionirji gasilci! Tokrat se oglašamo pionirke – gasilke. Sem ena izmed tistih z najdaljšim članstvom v TIGD in poskušam strniti nekaj svojih pogledov o vlagi gasilcev!

Vsi ne mislijo enako. Torej tudi o gasilstvu nimajo vsi enakih misli! Kot smo v prejšnjem sestavku poudarili, da pri nas ni prostora za razgrajanje, prav tako tudi ni prostora za lenuhe, saj lenuh ne more biti gasilec.

Gasilec s pravim namenom pomaga ljudem v nezgodah. Prav s takšnim namenom sem se s sedmimi leti odločila, da se vključim v gasilsko društvo.

Vsak začetek je težak, pa je bilo tudi zame malo težko, kajti bila sem edina deklica. Seveda me je bilo sprva malo sram, a vsemu se privadiš, če veš, da boš lahko nekoč koristil domovini.

Redno sem hodila na vaje, na katerih je bilo treba vztrajno delati. Pa da ne bi mislili, da je društveno delo samo to. Ne! Našel se je tudi čas za norčije. Toda zgodilo se je že, da so nekateri prestopili meje. Kajti, ko večini takšen odnos ni bil všeč, smo ocenili, da jih odklonimo!

Tudi tekmovanje in srečanje smo se udeležili, pa letovanja na Debelem rtiču in še česa! Zdaj sem že osmo leto pri gasilcih in lahko rečem, da sem v teh letih nabrala kup lepih spominov na razna doživljanja, za katera upam, da se bodo še ponovila v dokaz, da je vredno biti gasilec. Vsaj jaz mislim tako!

Prilagam pa še tole pesmico:

*Vsi vemo, da je ta čas težko;
mladini ni tako, le za starejše je hudo.*

Vsak hiti; za nikogar časa ni.

Nekje gori!

Eden pravi; Saj to moje ni!

Drugi za žogo se podi, Tudi njemu mar to ni.

No, kam bi le prišli, če vsi takšni bi bili?

*ZATO,! treba je ljudem v stiski pomagati,
takrat pokazati, kaj naučili so te brati,
da vredno jih je bilo poslušati.*

Pa ne samo to! Skupno vsem naj bo:

»Da gasilstvo te uči tako!«

KATARINA PLAVČAK

Uspešno sodelovanje

Invalidi in planinci na Donački gori

Aktiv invalidov steklarne že več let uspešno sodeluje z Društvom invalidov Šmarje pri Jelšah ter s Planinskim društvom Rogaška Slatina. Društvo invalidov je letos v sodelovanju s planinci organiziralo svoje srečanje na Boču, ker pa smo steklarji imeli tistikrat delovno soboto in se srečanja nismo mogli udeležiti, smo 16. oktobra organizirali srečanje invalidov in planincev steklarne na Donački gori.

Srečanje sta finančno podprli Steklarna »Boris Kidrič« in Društvo invalidov Šmarje, del sredstev pa smo prispevali sami. Potekalo je v izredno veselim vzdušju. Organizirali smo tudi tekmovanje v streljanju, košarki (prosti meti), kegljanju s plastičnimi obročki ter predvsem v šaljivi igri – potiskanju plastične kroglice v luknjo. Tekmovali so prav vsi udeleženci in to v vseh disciplinah!

V streljanju je bil najuspešnejši Drago Gašparič pred Slobodanom Andje-

ličem, v košarki je bil najboljši Jože Lovrenčak pred Stipetom Pešičem, v kegljanju je zmagal Maks Slavnič pred Matijo Kozlevčarjem, v potiskanju kroglice pa je zmagal Jože Bratuž pred Jožico Kores. Prvouvrščeni so prejeli priznanja s »Trimčkom«, drugouvrščeni pa so prejeli diplome.

Po končanem tekmovanju smo odšli prav vsi na vrh Donačke gore. Prav vsi sem zapisal zato, kersmo osvojili njen vrh res vsi, četudi nekateri s precejšnjo težavo. Še največ moči so imeli

Eltruda Oblak in Vera Kodelič ter Drago Čašparič in Slobodan Andjelič.

V drugem, zabavnem delu srečanja pa sta skrbela za naše razpoloženje naša invalida – muzikanta Emil in Lojz, medtem ko sta se za nadoknaditev izgubljenih kalorij udeležencev trudila Silvo Šrmpf in Luka Ljuljdjuraj.

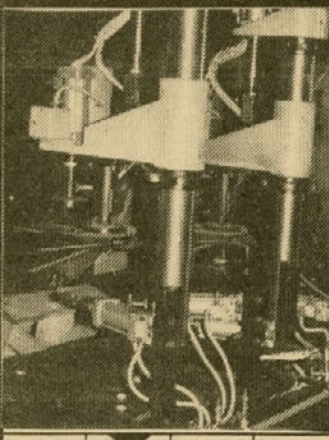
Bilo je res lepo in zabavno, zato si takšnih srečanj želimo še več!

Na koncu tega kratkega zapisa s srečanja invalidov in planincev se zahvaljujemo Planinskemu društvu Rogašec, ki nam je omogočilo srečanje na Donački gori v njihovem prelepem domu, ki ga je zgradila Steklarna Straža!

Na svidenje na drugem srečanju invalidov in planincev Steklarne »Boris Kidrič« v naslednjem letu!

STIPE PEŠIČ

STEKLAR

	MEDNA- RODNA KRATICA ZA JUG	TRNLO- BA	MORSKI RAK	OBREŽJE RIWIERA	HEROJ- STVO	ZDRUŽE- NE DRŽAVE AMERIKE	AVSTRJA	Ž. IME	MESTO V NDR	M. IME	NADAL- JEVANJE GESLA
	TRDA TRAVA, GRMOVJE						ŠPORTNI KLUB V MADRIDU				
	ŽIVEŽ						EKSPLO- ZIVNO TELO IGRALČE VALIC				
	PEVKA NOVAKOVIĆ BEOGR. IGRALKA (CEVA)					DAJALNIK NEHŠKI SKLADATEL (WEILL)					
KALIJ		KARAH- BOL	SLATINA ODISEJEV OGE					HUDOBIJA LEPOTNA CVETLICA			
KNJIGA ZEMLJE- VIDOV				ZDRAVIL- NA RASTLI- NA	IZLET V GORE			SREDIŠČE VRTENJA REKA V FRANCIJI			
DELNO ZACELJE- NA RANA					RASTLINA VRES ŽLEB V DOGAH					TONA MESTO NA FLORIDI	
EDEN OD STARŠEV			MATI	SEYER, AMERIŠKI DRŽAVNIK DELAVEC NA NJIVI			AMERIŠKI TEDNIK OŽJI SORODNIK				
ZVEZNA DRŽAVA V ZDA						KUB. LJUBLJAN, LETALIŠČE NESTO V ZRN					
POKRA- JINA IN JEZERO V KANADI						ČASOVNA ENOTA ELEKTRO. INDUSTR.		ALUMINIJ IVAN CESAR			
SIMON JENKO			OKUSNA MORSKA RIBA ŽVEPLO					NAZIV			
SEKIRA ZA TESANJE					INDUSTR. MOTOR- JEV IN TRAKTOR- JEV			KOSITER			

Nagradna križanka št. 110

Med reševalce nagradne križanke št. 110 bomo z žrebom razdelili za 490 dinarjev denarnih nagrad in sicer prvo nagrado 200 dinarjev, drugo nagrado 160 dinarjev in tretjo nagrado 130 dinarjev. Prosimo pa reševalce, naj vsakdo odda le po eno rešitev!

Rešitve nagradne križanke pošljite na naslov: uredništvo časopisa »Steklar«, Steklarna »Boris Kidrič« 63250 Rogaska Slatina, Ulica talcev 1 ali pa jih oddajte v skrinjico za časopis »Steklar« pri vhodu v steklarno. Pri tem ne pozabite pripisati na pisemsko ovojnico: ZA NAGRADNO KRIŽANKO ŠT. 110!

Pri žrebanju bomo upoštevali le pravilne rešitve, ki bodo prispele na naslov uredništva časopisa »Steklar« ali ki bodo oddane v skrinjico za časopis najpozneje do 15. decembra letos.

Za nagradno križanko št. 109 je žreb namenil prvo nagrado 200 dinarjev Rikiju Lešniku, drugo nagrado 160 dinarjev Samu Siterju in tretjo nagrado 130 dinarjev Leopoldini Gotlin. Vsem nagrajencem čestitamo!

Rešitev križanke št. 109 – vodoravno: GOTOVI IZDE, jakost, LL, soda, lek, S, maslo, Iasi, krater, imenik, letina, šelak, D, ananas, tič, PI, dinar, Om, tiran, Ita, teta, Aceva, Sest, Talj, atom, ČN, Rjavina, ini, etiketa, amoret.

UREDNIŠTVO

Glasilo »Steklar« ureja uredniški odbor: Zvezdana Dangubič, Boris Firer, Anton Jost, Magda Jurjec, Zlatko Novak, Franc Vehovar in Franc Županič. Predsednik izdajateljskega sveta Alojz Juhart. Predsednik uredniškega odbora Boris Firer. Glavni in odgovorni urednik Franc Vehovar. Tajnica uredništva Vida Juhart – Likovna zasnova in oblikovanje Aljoša Rebolj – Uredništvo »Steklarja«: Steklarna »Boris Kidrič« 63250 Rogaska Slatina, Ulica talcev 1, telefon (063) 811-611 – Glasilo izdajata steklarna »Boris Kidrič« in Steklarska šola – Rokopisov in fotografij uredništvo ne vrača – Naklada 1800 izvodov – Tiska ČGP »Delo«, Ljubljana